

NOTAT

Direkte 38665599

Til: [Navn]

Dato: 5. juni 2020

Økonomisk betydning af beslutninger i Movias bestyrelse

- Herunder betydning af mindretalsbeskyttelsen i Movias vedtægt.

Økonomiske beslutninger i Movias bestyrelse har stor betydning for de tre primære bidragsydere til Movias administration og fællesomkostninger (herefter 'fællesudgifter'), herunder i særdeleshed Region Hovedstaden. Til sammen finansierer Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden ca. 2/3, hvor de resterende 44 ejere finansierer den resterende tredjedel. Dermed har økonomiske beslutninger i Movias bestyrelse relativt mindre betydning for hver af de 44 kommuner, som udgør Movias øvrige ejere. De vil derfor forventeligt have mindre interesse i at begrænse udsving i disse udgifter.

Movias bestyrelse træffer relativt mange beslutninger af økonomisk karakter, som på grund af det økonomiske omfang af Region Hovedstadens medfinansiering, har stor betydning for Region Hovedstadens økonomi til regional udvikling.

Beslutninger om økonomien til regional udvikling træffes af Regionsrådet. Ifølge standardvedtægten for trafikkselskaber, der er en konsekvens af lov om trafikkselskaber, ligger der imidlertid også en del kompetence i Movias bestyrelse til at træffe beslutninger af økonomisk betydning for selskabet og dermed for selskabets ejere.

Eftersom disse beslutninger påvirker økonomien hos særligt Region Hovedstaden, men også Københavns Kommune og Region Sjælland i væsentlig højere grad end de øvrige ejere, er disse tre såkaldte fødte medlemmer af bestyrelsen beskyttet imod af komme i mindretal. Således skal de sager (sager af

økonomisk karakter og om fordeling af buslinjer), der ifølge vedtægterne kræver 2/3-flertal også have 2/3-flertal blandt de fødte medlemmer af Movias bestyrelse (Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden).

Da det samlede tilskud til Movias fællesudgifter og drift af kollektiv trafik udgør mere end halvdelen af regionens budget til regional udvikling, har Region Hovedstaden en særlig interesse i beslutninger af økonomisk karakter samt beslutninger om fordeling af buslinjer mellem regioner og kommuner i Movias bestyrelse.

Nedenfor er sammenhængen mellem regionens økonomi og Movias økonomi beskrevet. Herefter beskrives en række relevante enkeltsager af økonomisk betydning

Sammenhængen mellem økonomien i Movia og i Region Hovedstaden, Københavns Kommune og Region Sjælland

Sammensætningen af regionernes tilskud til Movia gør, at der kan være behov for at sikre øget indflydelse ved sager omhandlende Movias finansiering. Udover ansvaret for busdrift af regional betydning, har regionerne alene ansvaret for lokalbanerne.

Movias fællesudgifter finansieres dels gennem et fast tilskud fra regionerne, dels gennem et timeafhængigt tilskud fra både kommuner og regioner. Movias fællesudgifter udgør i 2020 388 mio. kr.

Region Hovedstadens andel af fællesudgifterne udgør i 2020 172,1 mio. kr. sammensat af et fast tilskud på 127,4 mio. kr. og timeafhængige udgifter på 44,8 mio. kr.

Det tilsvarende faste tilskud fra Region Sjælland udgør i 2020 1,6 mio. kr, hvor deres timefordelte udgifter udgør 27 mio. kr. Sammen med det timefordelte tilskud dækker de to regioner ca. halvdelen af de samlede fællesudgifter, mens Københavns Kommune som den største trafikfører dækker ca. 15 % (56 mio. kr.) (Se tabel på næste side). Dermed er ca. 2/3 af Movias fællesudgifter dækket af 3 af de i alt 47 ejere. Beslutninger vedrørende Movias økonomi kan dermed have relativt større økonomiske konsekvenser for disse tre ejere end for de øvrige 44. En mindretalsbeskyttelse som hidtil, hvor 2 ud af disse 3 skal stemme for forslag af bl.a. økonomisk karakter kan medvirke til at sikre den nødvendige beskyttelse.

Fællesudgifter, budget 2020 (mio. kr.)	Reg. H.	Reg. Sj.	København	Øvrige kommuner
Timefordelte	44.753	27.048	56.177	131.419
Fast andel	127.393	1.648		
I alt	172.146	28.697	56.177	131.419

Tilskuddet til Movia udgør 63 % af det samlede budget for regional udvikling, hvorfor selv mindre udsving i dette kan have stor betydning for det samlede regionale udviklingsområde.

Eksempler på beslutninger af økonomisk betydning.

Beslutning om linjefordeling

I 2014 blev en ny fordeling af busser mellem regioner og kommuner besluttet i Movias bestyrelse efter en forudgående proces. Beslutningen omfordelte udgifter til busser og fællesudgifter for Region Hovedstaden på over 100 mio. kr. årligt. Den ny finansieringsmodel blev sammensat med henblik på, at Region Hovedstaden skulle holdes udgiftsneutral i forhold til tidligere.

Uden mindretalsbeskyttelsen vil en sådan ændring i finansieringsmodellen og fordeling af busser mellem region og kommune kunne besluttes uden om Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden. Dermed ville de tre store ejere reelt stå uden indflydelse på en meget stor del af økonomien til kollektiv trafik og Region Hovedstaden vil derudover stå uden indflydelse på en meget stor del af budgettet til regional udvikling.

Beslutning om Movias økonomiske politik

Movias bestyrelse har vedtaget en økonomisk politik, som foreløbig gælder frem til 2025. Denne politik indebærer en årlig reduktion af fællesudgifterne ekskl. Rejsekortudgifter på 2% samt en omstillingspulje, som skal medvirke til at holde et stabilt niveau for fællesudgifterne for bus og bane, når Hovedstadens Letbane og Sydhavnsmetroen åbner i 2025. En tilsvarende omstillingspulje har været afsat fra 2017-2019 frem mod Cityringens åbning.

Grundet andelen af fællesudgifterne, har beslutningen om årlige effektiviseringer i Movia stor økonomisk betydning for Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden, mens den er af mindre betydning for de øvrige ejere. Dette kan have indflydelse på udformningen af en fremtidig økonomisk politik, som skal gælde, når den nuværende økonomiske politik udløber i 2025.

Da Region Hovedstaden alene dækker ca. 40% af de omkostninger, der er omfattet af den økonomiske politik, har den større konsekvens for Region Hovedstadens økonomi til kollektiv trafik end for øvrige og regionen vil følgelig også have større interesse i dens eksistens.

Den årlige effektivisering på 2% giver en årlig besparelse for Region Hovedstaden på ca. 2,5 mio. kr. På grund af stigende udgifter til drift af bus og lokal-tog har regionens samlede udgifter til kollektiv trafik imidlertid ikke været faldende. Ikke desto mindre ville det – alt andet lige - blive nødvendigt at reducere den regionale kollektive trafik med 2,5 mio. kr. årligt, hvis den økonomiske politik ikke var gældende. Det vil svare til en årlig reduktion af budgettet til busser og tog med 0,7%. Det vil alt andet lige i den regional budgetlægning betyde, at der skulle fjernes 0,7% af den regionale bus- og togdrift årligt. En besparelse på 2,5 mio. kr. svarer til at nedlægge driften på linje 65E eller N-busserne. Herefter skulle tilsvarende yderligere besparelser findes hvert år.

Beslutning om konsekvenser af ny ferielovgivning

Også på enkeltsager, har der inden for det sidste år været eksempler på, at mindretalsbeskyttelsen kunne have været bragt i spil. Den 15. maj 2019 behandlede Movias bestyrelse en sag om 'Ny ferielovgivnings påvirkning af Movias økonomi', hvor der blev taget stilling til en øget aconto-betaling. Grundet finansieringsmodellen for Movias fællesudgifter, udgjorde Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstadens andele i alt 11,9 mio.kr. ud af samlet 18,8 mio. kr. (hvoraf Region H's andel udgjorde 7,4 mio. kr.). Mindretalsbeskyttelsen kunne ved konflikter i dette tilfælde have sikret regionernes indflydelse på valg af finansieringsmodel. Det ville gøre en forskel på 7,4 mio. kr. på et enkelt års budget til regional udvikling i Region Hovedstaden.

Beslutning om Movias låneportefølge

Movias væsentligste finansielle post er ydelser på rejsekortlån, som i 2020 afdrages med en netto ydelse på 24 mio. kr. Beslutninger vedrørende omlægning af eksisterende lån eller afdragsprofil har direkte konsekvenser for fællesudgifterne og dermed for størrelsen på Region Hovedstadens tilskud til Movia. I forbindelse med eventuelle fremtidige investeringer, f.eks. i et nyt billetsystem, vil der være en tilsvarende stor betydning for de samlede fællesudgifter. Mindretalsbeskyttelse vil medvirke til, at indflydelse og finansiering følges ad.

Movias bestyrelse traf senest beslutning om låneportefølgen på bestyrelsesmødet den 26. maj 2020 (LUKKET PUNKT)

Beslutning om organisation til etablering af BRT

Hvis der skal etableres en organisation til at håndtere etablering af 4 BRT-linjer, kan sammensætning og finansiering baseres på beslutninger i Movias bestyrelse. Det er beslutninger, der potentielt kan have stor økonomisk og fordelingsmæssig betydning og som følge heraf påvirke ejernes budgetter meget forskelligt afhængig af hvilken model, der vælges.

Region Hovedstaden har hidtil ikke været involveret i overvejelser om en sådan organisering, men vil forvente at blive det. Alternativt vil ejernes indflydelse afhænge af mulighederne for indflydelse i Movias bestyrelse. Uden mindretalsbeskyttelsen kan Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden komme i mindretal og dermed være sat helt udenfor indflydelse. Med mindretalsbeskyttelsen vil to af bestyrelsens tre fødte medlemmer kunne blokere for foreslåede modeller og dermed have relativt stor indflydelse på organiseringen og dermed de økonomiske konsekvenser for kommunens og regionernes økonomier.